

Plan för utrymning på grund av markbeläggning

Remiss från Länsstyrelsen Stockholm

Remisstid den 27 mars 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen Stockholm (Länsstyrelsen) har remitterat *Plan för utrymning på grund av markbeläggning* till bland annat Stockholms stad för yttrande. Länsstyrelsen har enligt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor ansvar att förbereda utrymning av allmänheten, baserat på strålningsmätningar, inom planeringszonen.

Den markbeläggning som avses i planen är radioaktiva ämnen som kan finnas på marken efter en kärnteknisk händelse. Planens syftar till att beskriva förutsättningar och förberedande planering inför utrymning i händelse av en kärnteknisk olycka vid Forsmarks kärnkraftverk i Uppsala län.

Länsstyrelsen avser genom denna plan att tydliggöra aktörers, inklusive kommuners, ansvar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret avstyrker att Länsstyrelsen Stockholm antar *Plan för utrymning på grund av markbeläggning* i dess nuvarande utformning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det är välkommet att Länsstyrelsen Stockholm tar in synpunkter från länets aktörer vid framtagandet av planeringsdokument för så pass ingripande åtgärder som utrymning. Stadens bedömning är dock att planens innehåll inte i tillräcklig grad

svarar mot det angivna syftet – ”att övergripande besvara frågan om hur utrymning och mottagande ska genomföras”. Innehållet motsvarar snarare en övergripande inriktning, samtidigt som vissa delar är mer detaljerade än vad som är förenligt med ett sådant övergripande perspektiv. Stockholms stad avstyrker att Länsstyrelsen antar *Plan för utrymning på grund av markbeläggning* i dess nuvarande utformning.

I övrigt hänvisar jag till Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.

Stockholm den 18 mars 2026

Karin Wanngård

Bilagor

1. Stockholms stads yttrande, dnr KS 2026/147-5.1
2. Remiss Plan för utrymning på grund av markbeläggning, dnr KS 2026/147-1.1
3. Bilaga – Mall remisskommentarer Plan för utrymning på grund av markbeläggning, dnr KS 2026/147-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Länsstyrelsen Stockholm (Länsstyrelsen) har remitterat *Plan för utrymning på grund av markbeläggning* till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Länsstyrelsen har enligt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor ansvar att förbereda utrymning av allmänheten, baserat på strålningsmätningar, inom planeringszonen. Under 2024 och 2025 anordnade Länsstyrelsen ett antal samverkansmöten om utrymningsplanering mellan Region Stockholm, Trafikverket, Polismyndigheten, samt vissa av planeringszonkommunerna. Utifrån vad som framkommit i dessa samverkansmöten så har Länsstyrelsen arbetat fram denna plan som en del i kärnenergiberedskapen.

Planen ska svara mot de krav som ställs i lag (2003:778) om skydd mot olyckor och förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.

Den markbeläggning som avses i planen är radioaktiva ämnen som kan finnas på marken efter en kärnteknisk händelse.

Planen syftar till att beskriva förutsättningar och förberedande planering inför utrymning i händelse av en kärnteknisk olycka vid Forsmarks kärnkraftverk i Uppsala län. Länsstyrelsen i Stockholms län avser att tydliggöra aktörers, inklusive kommuners, ansvar genom denna plan.

Länsstyrelsen har begärt svar i en mall och denna bifogas därför ärendet.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på att Länsstyrelsen inhämtar synpunkter från länets aktörer i framtagandet av planeringsdokument för så ingripande åtgärder som utrymning.

Stadsledningskontoret konstaterar att planens innehåll inte i tillräcklig omfattning motsvarar det angivna syftet; ”att övergripande besvara frågan om hur utrymning och mottagande ska gå till”. Stadsledningskontoret anser att innehållet snarare motsvarar det som kan förväntas av en övergripande inriktning samtidigt som att det i vissa stycken är mer detaljerat än vad som kan anses vara övergripande.

Stadsledningskontoret bedömer att den lagstiftning Länsstyrelsen pekar på inte är tydlig avseende kommuners ansvar inom utrymning på grund av markbeläggning och rekommenderar Länsstyrelsen att förtydliga vilket ansvar de anser att kommuner utanför planeringszonen har. Stadsledningskontoret anser att det är skäligt att

Stockholms stad kan agera mottagarkommun vid behov av utrymning av en närliggande kommun. Utan närmare inriktning om antalet hushåll som kan komma att omfattas kan stadsledningskontoret inte avgöra i vilken utsträckning det krävs förberedande planering för Stockholms stad som i grunden är en resursstark kommun. Därför anser stadsledningskontoret att det är nödvändigt att Länsstyrelsen ger kommunerna dimensionerande utgångspunkter för att kunna vidta nödvändiga förberedelser. Utöver antalet hushåll som kan omfattas av ett utrymningsbeslut bör Länsstyrelsen även kunna peka ut vilka kommuner de anser är de mest lämpade att utgöra en mottagningskommun.

Stadsledningskontoret avstyrker att Länsstyrelsen antar Plan för utrymning på grund av markbeläggning i dess nuvarande utformning.

Ställningstaganden

Stadsledningskontoret ser positivt på att Länsstyrelsen inhämtar synpunkter från länets aktörer i framtagnandet av planeringsdokument för så ingripande åtgärder som utrymning. Stadsledningskontoret konstaterar att Länsstyrelsen har valt att remittera planen i ett tidigt skede och utgår ifrån att Länsstyrelsen avser arbeta vidare med textens läsbarhet och väljer därför att avstå från att lämna synpunkter avseende detta.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret konstaterar att den arbetsgång som presenteras i sammanfattningen inte återges på ett tydligt sätt i dokumentet i övrig. Vidare anser stadsledningskontoret att arbetsgången ska uttryckas i form av aktiviteter och inte som nu, en blandning av aktiviteter och ansvar.

1 Inledning

Stadsledningskontoret bedömer att det angivna syftet inte motsvarar dokumentets innehåll och efterlyser uppskattningar av antal hushåll som kan komma att omfattas utrymningsbeslut och föredragna riktningar för utrymning. Stadsledningskontoret rekommenderar att dokumentet omarbetas för att bättre uppfylla det angivna syftet.

2 Ansvar och roller

Stadsledningskontoret anser att de regleringar som Länsstyrelsen hänvisar till i detta stycke visserligen ger kommunen ansvar att verka för samordning vid en utrymningssituation men att de krav som beskrivs i kapitel 8 *Ta emot* inte går att härleda ur nämnda regleringar. Stadsledningskontoret vill också understryka vikten av att den Länsstyrelsen utser till mottagningsledare för en kommun bör ha god kännedom om kommunens verksamhet och övriga lokala förhållanden. Länsstyrelsen bör tydliggöra i planen att en nära dialog med berörda kommuner ska ske.

5 Kommunikation

Stadsledningskontoret föreslår att Länsstyrelsen upprättar en separat plan för kommunikation vid utrymning på grund av markbeläggning.

6 Beslut

Stadsledningskontoret anser att kapitlet bör kompletteras med tydliga hänvisningar till de regleringar som beslut om utrymning vilar mot. Stadsledningskontoret anser att kapitlet bör kompletteras med en beskrivning av hur kommuner nås av beslut om att de ska upprätta mottagningsplatser.

7 Genomföra utrymning

Stadsledningskontoret delar inte Länsstyrelsens bedömning att merparten av invånarna själva kan sörja för sin utrymning men konstaterar att Länsstyrelsen kan ha tillgång till ytterligare information om de hushåll som kan komma att omfattas som de inte har skrivit ut i detta dokument.

Trots att kapitlet är långt mer detaljerat och beskrivande än stadsledningskontoret bedömer som ändamålsenligt för en övergripande plan saknas kriterier för vad Länsstyrelsen anser är en lämplig uppsamlingsplats.

8 Ta emot

Stadsledningskontoret anser att Länsstyrelsen i detta avsnitt bör ge inriktning om en ungefärlig bedömning av hur många individer respektive kommun bör ha förmåga att ta emot snarare än att ge exempel på vilka typer av fastigheter som kan vara lämpliga att använda. Sådan information hör mer naturligt hemma i en vägledning än i en plan.

Stadsledningskontoret vill även betona vikten av att invånarna uppmuntras att bidra till den frivilliga registreringen så att mottagande kommuner ges förutsättningar att tillhandahålla kommunal service och leva upp till lagstadgade krav inom exempelvis skola och omsorg.